

ENGLISH COMMUNICATION THROUGH ONLINE PROJECTS – PILOTAŻ NOWEGO KURSU ONLINE W JAGIELLOŃSKIM CENTRUM JĘZYKOWYM

W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 grupa studentów uczęszczających na lektorat języka angielskiego miała okazję wziąć udział w pilotażowym kursie *English Communication through Online Projects* (EnComTOP). Było to możliwe dzięki współpracy, którą Jagiellońskiemu Centrum Językowemu zaproponował uniwersytet w Oulu w Finlandii. Niniejszy tekst ma na celu zarówno przybliżenie genezy powstania samego kursu oraz jego głównych założeń, jak i opisanie przebiegu pilotażu i podsumowanie wniosków po jego zakończeniu.

Geneza kursu – projekt EntreSTEAM

Kurs został opracowany w ramach projektu EntreSTEAM, zapoczątkowanego przez grupę lektorów z Uniwersytetu w Oulu w Finlandii, która zaprosiła do współpracy Uniwersytet w Saragossie oraz Politechnikę Poznańską. Wśród twórców projektu należy wspomnieć takie nazwiska, jak Eva Braidwood, Susan McAnsh (Oulu, Finlandia), Pilar Gonzales-Vera (Saragossa, Hiszpania), Katarzyna Sobańska (Politechnika Poznańska).

W ramach projektu rozpoczęły się prace nad stworzeniem kursu, który miał odpowiedzieć na potrzeby współczesnych studentów – oczekujących od lektoratu czegoś więcej niż tylko nauki języka. W latach 2019–2022 trwały prace nad przygotowaniem kursu: obejmowały one rozbudowę bazy materiałów, przeprowadzenie pierwszego pilotażu kursu w ośrodkach w Finlandii, Hiszpani oraz Poznaniu, odbyły się również trzy sesje szkoleniowe – dwie w formie online oraz jedna stacjonarnie – na Uniwersytecie w Saragossie w maju 2022 roku. W trakcie trwania projektu jego zasięg się rozszerzał i do zespołu testującego nowo powstały

kurs dołączyły przedstawicielki Jagiellońskiego Centrum Językowego: Izabela Bakota, Jolanta Rutkowska, Dorota Lubińska-Pyla oraz Natalia Szymaszek.

Założenia kursu

Autorzy projektu postanowili stworzyć kurs, który łączyłby w sobie rozwijanie kompetencji językowych z szerzej pojętymi umiejętnościami komunikacyjnymi, takimi jak efektywna praca w zespole, wspólne generowanie pomysłów czy rozwiązywanie problemów. Kolejnym istotnym elementem miał być aspekt wielokulturowości – danie studentom możliwości pracy w międzynarodowych zespołach, co pozwoli im w praktyczny sposób przygotować się do realnych wyzwań współczesnego rynku pracy.

Autonomia studenta

Kolejnym bardzo istotnym założeniem kursu EnComTOP był duży nacisk na rozwijanie autonomii studentów. To na nich miała spoczywać główna odpowiedzialność w wielu kwestiach związanych zarówno z przebiegiem pracy, jak i stopniem zaangażowania oraz wzajemnej ewaluacji. Co dokładnie leżało w gestii uczestników kursu zostanie szerzej omówione w dalszej części artykułu.

Ramy kursu

Design Sprint

Kurs pomyślany został tak, aby opierał się na modelu tak zwanego myślenia projektowego (ang. *Design Thinking*). Myślenie projektowe wykorzystywane jest w pracy zespołowej podczas tworzenia lub udoskonalania różnego rodzaju produktów – zarówno towarów, jak i usług. Przebiega ono w kilku etapach. Zaletami tego schematu są jego elastyczność i łatwość adaptowania w zależności od potrzeb. Istnieje wiele odmian myślenia projektowego, a kurs EnComTOP wykorzystał poniższy schemat pięciofazowy: *mapping, defining, ideating, validating, prototyping*.

United Nations Sustainable Development Goals

Uczestnicy kursu zapoznają się z listą Celów Zrównoważonego Rozwoju¹ (*Sustainable Development Goals*) stworzoną przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Każdy zespół decyduje, nad rozwiązaniem którego problemu będzie pracować w trakcie trwania kursu. Ostateczne rozwiązanie ma następnie zostać

---

¹ Zob. <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/cele-zrownowazonego-rozwoju> [dostęp: 17 kwietnia 2023].

przedstawione w formie prezentacji wideo (*video pitch*), wspólnie przygotowanej i nagranej przez zespół.

Przebieg kursu

Zapoznanie się z przestrzenią Moodle

Studenci, którzy zadeklarowali chęć udziału w kursie, uzyskali dostęp do platformy Moodle i mieli czas na zaznajomienie się z jej zawartością. Obszar roboczy na platformie Moodle został stworzony i udostępniony koordynatorom oraz uczestnikom przez Uniwersytet w Oulu. Uczestnicy otrzymali też krótkie zadania do wykonania indywidualnie, takie jak ankiety samooceny umiejętności miękkich. O wypełnienie podobnych ankiet studenci zostali też poproszeni po zakończeniu kursu w celu uzyskania informacji zwrotnej na temat uczynionych postępów.

Tworzenie zespołów

W tym czasie koordynatorzy pracowali nad dobraniem uczestników w zespoły. Przy tworzeniu zespołów ważne, aby każdy z nich był możliwie najbardziej różnorodny pod względem pochodzenia studentów oraz kierunków ich studiów. W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 w skład zespołów wchodziłi studenci z Finlandii, Hiszpanii, Polski oraz Węgier, reprezentanci takich kierunków, jak architektura, informatyka, fizyka, zaawansowane materiały i nanotechnologia.

Seminarium online

W pierwszym tygodniu kursu odbyło się jedyne wspólne obowiązkowe seminarium – spotkanie online, w którym uczestniczyli wszyscy studenci oraz zaangażowani lektorzy. Podczas tego spotkania koordynatorzy przedstawili zasady i przebieg kursu. Studenci poznali swoich parterów z zespołów i już w docelowych grupach pracowali nad zadaniami, które miały im umożliwić wzajemne poznanie, jak również zaznajomienie się na praktycznych przykładach z ideą *design sprint*. Na koniec zespoły zadecydowały, kiedy odbędzie się ich pierwsze autonomiczne spotkanie i w jaki sposób będą się ze sobą komunikować.

Autonomiczna praca w zespołach

Kolejne etapy pracy przebiegały już autonomicznie. Zespoły pracowały nad swoimi pomysłami w czasie i formie wspólnie na bieżąco uzgadnianej. Na każdym etapie pracy studenci mogli korzystać z materiałów specjalnie dla nich przygotowanych na platformie Moodle.

Jedynym obowiązkowym elementem pracy było tworzenie raportów z cotygodniowych spotkań. Raporty te musiały być w odpowiednim terminie umieszczane na platformie Moodle tak, aby koordynatorzy mieli możliwość obserwowania

postępów pracy w grupach. W razie problemów studenci mogli kontaktować się mailowo z koordynatorami, którzy służyli radą i pomocą.

Produkt końcowy i ewaluacja

W odpowiednim terminie studenci byli zobligowani umieścić na platformie efekt końcowy swoich spotkań – prezentację wideo. Każda grupa przygotowywała, a następnie nagrywała materiał pokazujący autorski pomysł na rozwiązanie wcześniej obranego problemu. Studenci nagrywali ścieżkę dźwiękową – tekst prezentacji. Ważną kwestię w tym przypadku stanowiło równe zaangażowanie wszystkich członków zespołu. Poza tekstem prezentacji studenci przygotowywali także stronę wizualną – w zależności od inwencji były to slajdy, animacje, autorskie szkice lub technika łącząca wszystkie te elementy. Wśród tematów dominowały rozwiązania związane z ekologią, takie jak przeciwdziałanie trendowi *fast fashion*, pojawiały się też pomysły na wyrównywanie szans w dostępie do edukacji.

Na tym kurs się nie kończył. Bardzo ważnym elementem była też wzajemna ewaluacja prezentacji za pomocą forum na platformie Moodle. Każdy zespół miał obowiązek obejrzeć i skomentować przynajmniej dwa inne filmy. Koordynatorzy starali się wielokrotnie podkreślać istotną rolę informacji zwrotnej od pozostałych uczestników kursu. Obowiązkowym elementem było również wypełnienie przez każdego uczestnika ankiety dotyczącej samego kursu. Po zakończonym kursie wszyscy otrzymywali końcową informację zwrotną od koordynatorów oraz certyfikat uczestnictwa wystawiony przez Uniwersytet w Oulu.

Zakładane efekty kształcenia

Wśród zakładanych po zakończonym kursie efektów kształcenia znajdowały się między innymi umiejętności: przygotowania oraz przedstawienia prezentacji wideo w języku angielskim zgodnie z wcześniej uzyskanymi instrukcjami, komunikowania się w sposób jasny i efektywny z odbiorcami, czynnej pracy w autonomicznym zespole, dzielenia się pomysłami, odnoszenia się z szacunkiem do pomysłów innych członków zespołu, negocjowania i elastyczności oraz terminowego wywiązywania się z obowiązków powierzonych zespołowi.

Informacja zwrotna od studentów

Informacja zwrotna od uczestników kursu pochodzi z rozbudowanych anonimowych ankiet. Opracowaniem ankiet oraz podsumowaniem ich wyników zajęły się twórczynie kursu EnComTOP: Eva Braidwood oraz Susan McAnsh. Z informacji przez nie udostępnionych wynika, że w odczuciu studentów biorących udział w kursie największej poprawie uległy: mediacja oraz umiejętność efektywnych

interakcji w zespole. Pytani o to, jakie z nabytych umiejętności będą chcieli praktycznie wykorzystać w przyszłości, studenci wskazywali: efektywne zarządzanie czasem oraz uzyskaną większą świadomość międzykulturową. Zdecydowana większość uczestników zadeklarowała, że kurs całkowicie lub w znacznym stopniu spełnił ich oczekiwania, co niezmiernie cieszy osoby zaangażowane w projekt.

Uwagi końcowe

W ocenie lektorek Jagiellońskiego Centrum Językowego zaangażowanych w pilotaż kurs jest bardzo dobrym pomysłem na urozmaicenie oferty dla studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Szczególnie dobrze sprawdza się w wypadku studentów kierunków ścisłych, którzy mają wysokie kompetencje językowe i są często zaznajomieni z terminologią własnej dziedziny studiów w języku angielskim, w związku z czym lektorat w tradycyjnym wydaniu nie spełnia ich oczekiwań. Obszar komunikacji i pracy zespołowej stanowi natomiast często nadal dla nich wyzwanie i rozwijanie tych kompetencji okazuje się dużą zachętą do zapisania się na kurs.

Również możliwość pracy w międzynarodowym zespole jest bardzo cenną wartością dodaną. To znakomita okazja, aby w praktyce przekonać się o tym, jak ważne jest uwrażliwienie na różnice kulturowe, zetknięcie się z realnymi problemami z tych różnic wynikającymi oraz próby radzenia sobie z nimi. Nie obyło się oczywiście bez pewnych kłopotów. W niektórych zespołach pojawiły się sytuacje konfliktowe związane z trudnościami ustalenia terminów wspólnych spotkań czy też poczucie, że w danym zespole brakuje osoby, która mogłaby objąć funkcję lidera.

Dla mnie – jako koordynatora – najciekawszym doświadczeniem było obserwowanie, jak studenci radzą sobie z dużą dozą autonomii wpisaną w strukturę tego kursu. W mojej ocenie dały się tutaj zauważyć różnice w podejściu do tego aspektu. Studenci z Polski często nie są do takiej niezależności przyzwyczajeni i potrzebują trochę więcej czasu na oswojenie się z sytuacją i wdrożenie się w tryb pracy, podczas której sami odpowiadają za siebie. W tym przypadku szczególnie cenna wydaje się możliwość współpracy z kolegami z Finlandii, którzy z kolei od najmłodszych lat w tamtejszym systemie edukacji są kierunkowani na branie odpowiedzialności za swój własny rozwój i wykazują w tej kwestii dużą samodzielność.